

บรรณานุกรม

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2517

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518

พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2558

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456

หนังสือ

กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี. (2546). *โครงการศึกษาและสำรวจออกแบบเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาทะเลสาบสงขลา.*

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2549). *“รักษ์ทะเลสาบ” คู่มือการเรียนรู้สำหรับประชาชนเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา.* กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม.

กระทรวงการต่างประเทศและสมาคมเพื่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม. (2537). *แผนปฏิบัติการ 21 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.* กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.

- กอบกุล ราชะนาคร. (2547). **พัฒนาการของหลักกฎหมายสิ่งแวดล้อมและสิทธิชุมชน**. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- _____. (2550). **กฎหมายสิ่งแวดล้อม**. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- กรกฎ ทองชะ โซค และคณะ. (2551). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการป่าชุมชน ตำบลปลักหนู อำเภอนาทวี**. รายงานการวิจัย.สงขลา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- กิจจา สมะวรรณะ. (2536). **มาตรการทางกฎหมายในการสงวนและคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติศักดิ์ ปรัตติ. (2550). **สิทธิของบุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน**. กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ก๊อปปี.
- เกษม จันทรแก้ว. (2525). **วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: อักษรสยามการพิมพ์.
- _____. (2539). **หลักการจัดการลุ่มน้ำ**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอนุรักษวิทยา คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกษม จันทรแก้ว, สนิท อักษรแก้ว และคณะ. (2536). **นิเวศวิทยาและการจัดการทรัพยากรป่าไม้** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช.
- แก้วสรร อดิโพธิ. (2533). **กฎหมายกับปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในภาคเกษตรกรรม. ในกฎหมายกับเศรษฐกิจของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โกวิท พวงงาม. (2545). **คู่มือการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สถาบันให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2548). **การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมิติใหม่ในอนาคต** (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2557). **การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2557). **อำนาจใหม่ สมาชิกสภาท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: เสมอธรรม.
- เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2558). **หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2562). **หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- กำธร ชีรคุปต์. (2533). **ความหลากหลายทางชีวภาพในป่าธรรมชาติ**. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของไทย. กรุงเทพฯ: พันนี้.
- เขตไท ลังการ์พินธุ์. (2561). **กฎหมายสิ่งแวดล้อมขั้นสูง**. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ.

- คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2539). **รูปแบบองค์กรบริหารการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2549). **บทบาท ภารกิจและการดำเนินงานคณะกรรมการลุ่มน้ำ ศึกษากรณีคณะกรรมการลุ่มน้ำสงครามตอนล่าง**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุมพต สายสุนทร. (2550). **กฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ: การคุ้มครองและการรักษาสีสิ่งแวดล้อมทางทะเล**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- จรรยา หยูทอง. (2547). **ปากคำคนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา**. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จักรพันธ์ ปัญจะสุวรรณ. (2545). **การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- จรัส สุวรรณมาลา. (2541). **ปฏิรูประบบการคลังไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2540). **วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคม** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉัตรไชย รัตนไชย, โรจน์จรรย์ย์ ด่านสวัสดิ์, ศุภิมา นวศ์สุภาพ และอับดุลเหลาะ เบ็ญนุ้ย. (2541). **โครงการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ชลธิส ตั้งเจริญ. (2543). **แนวความคิดเรื่องประชาสังคม**. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาโครงการวิจัย เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาสังคมในประเทศไทย, มูลนิธิศูนย์กฎหมายสิ่งแวดล้อม-ประเทศไทย, 20 ธันวาคม 2543.
- ชลธิรา สัตยาวัฒนา และคณะ. (2546). **สิทธิชุมชนบ้านครัว ชุดโครงการสิทธิมนุษยชนท้องถิ่นจากจารีตประเพณีสู่สถานการณ์ปัจจุบัน: การศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางนโยบายสิทธิชุมชนท้องถิ่นในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ชวลิต สละ. (2556). **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2550). **“กฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ: กรอบความคิดประเด็นสำคัญ ความท้าทายและทิศทางในอนาคต”** ในสถาบันพระปกเกล้า, **การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การขับเคลื่อนรัฐธรรมนูญ 50 สู่การปฏิบัติ: กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: ศ เจริญการพิมพ์.
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์. (2526). **ระบบที่ดิน ที่ดินของรัฐ การได้มาซึ่งสิทธิในที่ดินของเอกชน. เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน หน่วยที่ 7**. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- _____. (2540). **กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง**. กรุงเทพฯ: จีริรัฐการพิมพ์.
- ไชยยศ บุญญากิจ. (2549). **บทบาทของภาคธุรกิจเอกชนในการดูแลสิ่งแวดล้อม**. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไชยยศ บุญญากิจ และคณะ. (2546). **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ในสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย อดีต อนาคตสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: แสงสว่างการพิมพ์.
- ไชยยศน์ กัมปนาทแสนยากร. (2538). **เมืองน่าอยู่**. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2548). **การมีส่วนร่วมแนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ธวัช ชิดตระการ และคณะ. (2541). **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์สำหรับการหาอัตราการตกตะกอนในทะเลสาบสงขลา**. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธีระยุทธ บุญมี. (2547). **ประชาสังคม**. กรุงเทพฯ: เดือนตุลา.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2547). **รัฐกับการปกครองท้องถิ่น. สารานุกรมชุดการปกครองท้องถิ่น**. นทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- นิพนธ์ ตั้งธรรม และคณะ. (2544). **การวิจัยกับการจัดการลุ่มน้ำบนภูเขา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์, การเมืองภาคพลเมือง. (2548). **เราต้องเปิดพื้นที่ภาคประชาชน, มุฉินิธิวิธีทรรศน์ทางออกไทยยุคทักษิณกินเมือง**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2535). **“รัฐธรรมนูญ: วิเคราะห์โครงสร้างและกลไก”** รวมบทความทางวิชาการเนื่องในโอกาสครบรอบ 80 ปีศาสตราจารย์ไพโรจน์ ชัยนาม. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- _____. (2544). **สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540): เจตนารมณ์รัฐธรรมนูญ**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

- _____. (2546). **ข้อสังเกตเชิงกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ: สิทธิชุมชน**
การกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากร. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- บัญญัติ สุชีวะ. (2514). **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์.** กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- ปวีศร เลิศธรรมเทวี. (2558). **การปรับปรุงกฎหมายทรัพยากรชีวภาพเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.**
กรุงเทพฯ: เดือนตุลา.
- ประยูร กาญจนกุล. (2538). **การบรรยายกฎหมายปกครอง.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรชัย รัชมีแพทย์. (2541). **หลักกฎหมายปกครองท้องถิ่นไทย.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พรพิไล เลิศวิชา และอรุณรัตน์ วิเชียรเขียว. (2546). **ชุมชนหมู่บ้านลุ่มน้ำขาน.** กรุงเทพฯ: สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- พัฒนา กิติอาษา. (2546). **ท้องถิ่นนิยม.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเอส พรินติ้ง เฮาส์.
- มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย. (2558). **ถอดรหัสเมืองน่าอยู่.** กรุงเทพฯ: แสงสว่างการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2555). **โครงการจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็น
ระบบ.** กรุงเทพฯ: กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- มานิตย์ จุมปา. (2554). **คำอธิบายกฎหมายปกครอง เล่ม 3 ว่าด้วยการกระทำทางปกครองและการ
ควบคุมการกระทำทางปกครอง.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลิขิต ชีรเวคิน. (2546). **วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรัญญู เสนาสุ. (2556). **การกระจายอำนาจกับการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: เปนไทย.
- วันทนา สีวะ และศิริลักษณ์ มานะวงศ์เจริญ. (2546). **สงครามน้ำ.** กรุงเทพฯ: สวนเงินมีมา.
- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. (2548). **ความรู้กับการเมืองเรื่องทรัพยากร.** กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2547). **กฎหมายการปกครองท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: คณะรัฐมนตรีและ
ราชกิจจานุเบกษา.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์ และมรุต วันทนากร. (2549). **รายงานการวิจัย เรื่องคณะกรรมการทรัพยากรน้ำ
แห่งชาติ.** กรุงเทพฯ: สถาบันสัญญาธรรมศักดิ์ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2545). **รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์รักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2560). **วิธีวิทยาการวิจัยทางนิติศาสตร์และสังคมศาสตร์.** กรุงเทพฯ: อาร์ทิฟานีย์.

- อคิน รพีพัฒน์. (2527). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณการพิมพ์.
- อเนก เหล่าธรรมทัศน์. (2545). *วิสัยทัศน์การปกครองท้องถิ่นและแผนการกระจายอำนาจ*. นนทบุรี: มิติใหม่.
- อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. (2556). *กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล. (2553). *นิติรัฐ นิติธรรม* พิมพ์ครั้งที่ 1. โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อำนาจ วงศ์บัณฑิต. (2550). *กฎหมายสิ่งแวดล้อม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

วิทยานิพนธ์

- จ่านง ไพโรจน์. (2526). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมแบบประชาชนในโครงการพัฒนาชนบท: ศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมศึกษาเฉพาะกรณีโครงการที่ได้รับรางวัลดีเด่นของ ตำบลคิ่งพยอม อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชาติรี ภาณุเวศ. (2545). *การหารูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย*. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีรยุทธ อุดมพร. (2551). *การจัดการทรัพยากรน้ำท้องถิ่นอย่างยั่งยืนของกลุ่มน้ำสงครามโดยใช้อัดทำแผนปฏิบัติการ 21*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาคุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นันทพล กาญจนวัฒน์. (2555). *ข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบเพื่อการลดและขจัดมลพิษสิ่งแวดล้อม*. คุษฎีนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรคุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุษบง ชาวกันหา. (2549). *ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรน้ำบางปะกง-ปราจีนบุรี*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- พงษ์สวัสดิ์ อักษรสวาสดี. (2550). *สิทธิการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อดิศักดิ์ น้อยสุวรรณ. (2562). *กฎหมายต้นแบบเพื่อการใช้บังคับผังเมืองเฉพาะกฎหมายต้นแบบ*. คุษฎีนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรคุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เอกสารอื่น ๆ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. *มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม*.

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. (2543). *“คู่มือภาพและความยั่งยืนชุมชน.”* ในเอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง สิ่งแวดล้อมในรัฐธรรมนูญแปลงแนวคิดสู่ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.

เขตไท ลังการ์พินธุ์. (2556). *การวิเคราะห์กฎหมายในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไฟฟ้าจากขยะมูลฝอย*. รายงานวิจัยสำนักนโยบายและแผน กระทรวงพลังงาน.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. (2533). *อำนาจของรัฐในการกำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองท้องถิ่นตามแนวความคิดและหลักกฎหมายปกครองฝรั่งเศส*. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง ความสัมพันธ์ในทางกฎหมายระหว่างราชการบริหารส่วนกลางกับราชการบริหารส่วนท้องถิ่น. วันที่ 16 พฤศจิกายน 2533.

ชูศักดิ์ วิทยาภัก. (2547). *แนวคิดการจัดการลุ่มน้ำ. บทนำเสนอประกอบการเสวนา “การสำรวจความรู้สิทธิชุมชนกับลุ่มน้ำ.* วันที่ 19 มกราคม 2547. ห้องประชุมศูนย์ประชุมนานาชาติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. โครงการสิทธิชุมชนศึกษา สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2543). *ปาฐกถาพิเศษในการสัมมนาเรื่อง “ธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการด้านสิ่งแวดล้อม”.* วันที่ 18-19 มีนาคม 2543 ณ ห้องประชุม 1-2 ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ (เอกสารอัดสำเนา).

พฤทธิสถาน ชุมพล. (2543). *แนวคิดประชาสังคมในประเทศไทย*. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาโครงการวิจัย เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาสังคมในประเทศไทย มูลนิธิศูนย์กฎหมายสิ่งแวดล้อม ประเทศไทย.

วุฒิสาร ตันไชย. (2557). *การกระจายอำนาจและประชาธิปไตยในประเทศไทย*. สถาบันพระปกเกล้า.

สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2543). *การจัดการขยะชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ: รูปแบบและมาตรการทางสังคม เศรษฐศาสตร์ การจัดการ และกฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาชุมชน*. รายงานวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).

_____. (2543). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะชุมชน*. รายงานวิจัย. ศูนย์กฎหมายและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันวิจัยสังคมและสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม. (2547). **โครงการพัฒนาการดำเนินงานการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร(องค์การมหาชน). (2555). **การดำเนินการด้านการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโครงการพัฒนาระบบคลังข้อมูล 25 ลุ่มน้ำ และแบบจำลองน้ำท่วมน้ำแล้งลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา**. กรุงเทพฯ: แอสตีคอน คอร์ปอเรชั่น.

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย สถาบันพระปกเกล้า มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. (2547). **ธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน พ.ศ. 2548**. กรุงเทพฯ: สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2547). **โครงการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: เทสโก้.

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. (2533). **การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2548). **โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา**.

_____. (2549). **โครงการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการภายใต้แผนงบประมาณในเชิงบูรณาการพัฒนาในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม.

_____. (2554). **โครงการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา การทบทวนและปรับปรุงแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556-2559**. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

อานันท์ กาญจนพันธ์. (2544). **มิติชุมชน วิธีคิดท้องถิ่นว่าด้วยสิทธิ อำนาจ และการจัดการทรัพยากร**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

วารสาร

กรกฎ ทองชะโชค. (2555). **กฎหมายกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศึกษาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา**. *บทบัณฑิตยเนติบัณฑิตยสภา*, 68, (1).

โกวิทย์ พวงงาม. (2541). การวางแผนพัฒนาตำบลแบบมีส่วนร่วมทำให้ อบต.เข้มแข็ง.

วารสารพัฒนาชุมชน, 37, (3).

ชานินทร์ กรัยวิเชียร. (2505). บทบรรณาธิการ, *บทบันทึก*, 20, (3).

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2547). ปัญหาการตีความรัฐธรรมนูญและทฤษฎีความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ. *วารสารนิติศาสตร์*, 14,(3).

ปธาน สุวรรณมงคล. (2540). กระบวนทัศน์ในการกระจายอำนาจ. *วารสารสุโขทัยธรรมาธิราช*, 10, (3).

วสวัตดี สุดิญญามณี. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อและผลกระทบจากการย้ายถิ่น. บทความวิจัยจากชนบทสู่เมือง. *วารสารเกษมบัณฑิต*.

วิมลสิทธิ์ หรยงกูร. (2554). การสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมชุมชนเมืองที่น่าอยู่อาศัย: ปัญหาที่มองไม่เห็นและแนวทางแก้ไข. *วารสารวิจัยและสาระสถาปัตยกรรม/การผังเมือง* คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต.

ศรีสุดา มีชำนานู และสมชาย ลักขณานุรักษ์. (2553). คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 1, (2).

เสนาะ เอกพจน์. (2504). The rule of law. *คุณภาพ*, 9, (8).

สัจจา บรรจงศิริ และคณะ. (2558). การจัดการทรัพยากรน้ำ โดยชุมชนกรณีศึกษาชุมชนแพรกดนามแดง. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม*, 5, (1).

อุกฤษ มงคลนาวิน. (2528). กฎหมายไทยในรอบปี 2527. *วารสารกฎหมาย*, 10, (1).

อักษราทร จุฬารัตน. (2552). นิติรัฐ ในสังคมไทย. *วารสารวิชาการศาลปกครอง*, 9, (1).

เอกสารภาษาต่างประเทศ

Antonio G.M. La Vina. (1994). *“The Right to a Sound Environment in the Philippines: The Significance of the Minors Oposa Case”*, 3 Review of European Community and International Environmental Law.

Beale, J.G. (1880). *The Manager and the Environmental: General Theory and Practical of Environmental Management*. Oxford: Pergamum Press.

Barber, Benjamin R. (2003). *Strong Democracy: Participatory Politics for a New Age*. Los Angeles: University of California Press.

Dansawasdi, R. (1992). *Concept and Theory Related to Resource Environmental Management*. Discuss on paper. Ontario: University of Waterloo.

- D. Pearce, E. Barbier and A. Markandya. (1990). *Sustainable Development, Economics and Environment in the Third World*. Earthscan Publications Ltd., London.
- Dicey, Albert Venn. (2000). *Introduction to the Study of the law of the Constitution*. Eilbron Classics: England.
- F. Osborn. (1948). *Our Plundered Planet*. London: Faber and Faber. n.p..
- Fuller, Lon L. (1969). *The Morality of Law*. Revised Edition, New Haven: Yale University Press.
- Heywood, Andrew. Politice. (2002). *UK: Palgrave Macmillan Limited*.
- John McCormick. (1991). *The Global Environmental Movement* (2 nd). Great Britain: Biddles Ltd., Guildford and King's Lynn.
- Mark Wilde. (2003). "Locus Standi in Environmental Torts and the Potential Influence of Human Rights Jurisprudence". *Review of European Community and International Environmental Law*, Vol. 12, issue 3.
- Manor, James. (1999). *The Political Economy of Democratic Decentralization*. Washington, DC: The World Bank.
- Nicolas de Sadeleer. (2002). *Environment Principles: From Political Slogans to Legal Rules*. Oxford: Oxford University Press.
- P.W. Birnie and A.E. Boyle. (1992). *International Law and the Environment* Clarendon. Press, Oxford.
- P.M. Gormley. (1975). "*The Right of Individuals to be Guaranteed a Pure, Clean and Decent Environment: Future Programs of the Council of Europe*." Legal Issues of European Integration.
- Report of the World Commission on Environment and Development. (1987). *Our Common Future Brundt and Report*. United Nations World Commission on Environment and Development.
- Samuel Humes. (1991). *Local Governance and National Power*. Hemel Hempstead: Harvester Wheatsheaf.
- UNESCO. (1982). *Basic Concepts and Considerations in Educational Planning and Management*. Bangkok: UNESCO Regional Office for Education in Asia and the Pacific.

World Commission on Environmental and Development (WCED). (1987). *Our Common Future*. London: Oxford University Press.

Peter J. Rimmer and Howard Dick. (2009). *The City in Southeast Asia*, National University of Singapore Press.

A. Kiss and D. (1993). Shelton, *Manual of European Environmental Law* Cambridge, England: Grotius. and United Nations Environment

Gayathri Devi Mekala, et al. (2008). *A Framework for Efficient Wastewater Treatment and Recycling Systems*. (Working Paper 129).

Mostafa Kamal Tolba. (1988). *Evolving Environmental Perception from Stockholm to Nairobi* London: Butterworths p. 9.

ฐานข้อมูลออนไลน์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ประเทศไทย). (2561). *กฎหมายและการจัดการสิ่งแวดล้อมของเครือรัฐออสเตรเลีย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://lawforasean.com/blog/2017/09/environmentlawaus>.

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ. (2561). *กฎหมายสิ่งแวดล้อมทางน้ำของต่างประเทศ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://doi.nrct.go.th/listDoi/Download>.

เกรียงไกร เจริญชนาวัดน์. (2547). *หลักความเป็นเอกภาพของรัฐและหลักการกระจายอำนาจในการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://pub-law.net>.

แนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเมือง. (2560). *การจัดการสิ่งแวดล้อม*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://human.uru.ac.th/Major online/ManWeb/Text/Envi-5.pdf>.

พันตำรวจเอก อังกูร. (2560). *วัฒนธรรม. ระบบการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.bpp.go.th>.

ศรัณย์ จิระพงษ์สุวรรณ. (2560). *การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title>.

ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต และคณะ. (2560). *คุณภาพชีวิตการทำงานและความสุข*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://resource.thaihealth.or.th/library/hot/14198>.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2559). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ พ.ศ. 2551-2555*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://opdc.go.th/special.php?spc_id=2&content_id=2549.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2546). *เมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: [www.nesdb.go.th/Interesting menu/](http://www.nesdb.go.th/Interesting%20menu/).